

ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ವೇಳೆ ಆದ ಮೇಲೆ ರಾ ಸೆಕ್ಷುಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. Please go through the Proceedings of the last Session. I have raised that point last time. It is a technical point. ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನರಿ ಕಮಿಷಿಯನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ವಿನೋದವನ್ನು ತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿವೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಟರ್ಮ್ 4 ವರ್ಷ 2 ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಡ್ ಪೀರಿಯಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. 6 ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ತಮ್ಮಿಂದ ಪಡೆದು ಅವುಗಳನ್ನು 28-2-1975ರವರೆಗೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೆ ಕೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಯಿತು. ಹೆ ಕೋರ್ಡ್‌ನವರು ಡಿವಿಷನ್‌ರ ಕಮಿಷನರವರ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು, ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಜನು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಕಾನೂನು ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಈಗ 28-2-1975 ಆಮೇಲೆ 1-3-1975ರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಯುವೂ ಅನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರಣ ಐವತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಸಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು, ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿ ಗವರ್ನರ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗಿತೋ ಆ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ವಿನಿಯೋಗ ಕೂಡ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಹಾರರನ್ನು ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು ಅಥವಾ ಸುಪರಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 202 ಬಿ (1) (ಸಿ) ಕುಮಿನ್ಸ್ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಸುಪರಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸೋ, ಸುಪರಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೊಗವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR'S ADDRESS

(Debate Continued)

† ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದಪ್ಪ (ಬಿಳಿಗರೆ).—ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ, ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರದ ದಾಸಾನು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ದಾಸಾನು ಇದೆ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಮಿ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲೇವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದಾಸಾನು ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತವಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಅಭಾವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ-ಕುಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿತದೆ. ಮುಕ್ತ ಮಾರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಮಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು

ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದೇ ಕೃತಕ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಭಾವವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಬೆರೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆದರ್ಜೆಯ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದೇಕೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿನಂಟಾಗುವಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ ಮೇಲೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದರೋಡೆ, ಕೊರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಶಾಸನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಲಂಚುತೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಪತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ಕಳ್ಳಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಮೋಸ, ಹುಕುಮನೋಭಾವ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಲಂಚವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವಕೆ ನೋಡಿದರೂ ಕಳ್ಳಸಾಕಾಣಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಒಳಗಡೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವತರಹ ಸುಧಾಕರಣೆ ಮಾಡದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ ಅರ್ಥ ಸರಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಬಸ್, ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವಾ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಶಾಸನವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶಾದಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಪೋರಗನ್ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ಬೀಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನು ಮಾಡಲು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗದವರನ್ನು ಕಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ನಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಭೂಮಾಹವಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂ ರಹಿತರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆರೆ ಈವತ್ತು ಏನು ಇದೆ ಅವನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆರೆ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಭೂ ರಹಿತರಿಗೆ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಗದವರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಂಚುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ವಾಡಿಗಳು, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೆ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಗವಾಪ್ರಕಾರ ವಿತರಣೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈವತ್ತಿನವಿವಸ ಭೂಮಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಭೂ ರಹಿತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಏನು ಗೇಣಿ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಗೇಣಿಯು ಇಲ್ಲದೆ, ನಾಕರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿತರಣೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಬಾರದು. ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಬಹಳ ಅರ್ಹತೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಗೇಣಿದಾರರು ಭೂಮಾಲೀಕರು ಕಾಂಪ್ರಮೈಸ್ ಆಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಫೊಂದಿಕೊಂಡು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ

ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಯು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಿಸರ್ವ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಗೇಣಿದಾರರುಗೂ, ಭೂವಾಲೀಕರುಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಕಲಹ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ಬೆಳೆಬಾಳು ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇಷನ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಎತ್ತು ಕಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೇಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಭೂವಾಲೀಕರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಯವರನ್ನು, ಆಳುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಡಿಕ್ಲೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಪೊಟ್ಟಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪೊಣಿಶನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಭೂ ಒಡೆಯರು ತೊಂದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಹೋದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಸುಸ್ಸು ಡಿಕ್ಲೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅತಿಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಮೇಲೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಶಾಂತನಕ್ಕೆ ಬರೆ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ಆಶಾಂತಿ ಬರದೋರುತದೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೊಡೆದಾಟ ಬಡದಾಟ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

3-00 P. M.

ನಾಯಕಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಹೆದರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒರೇ ಧವಾಗಿ ಕಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಎನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನುವ ಭಯವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಕೊಡುವ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೇಸುಗಳ ಇಕ್ಸರ್ಪ್ ಮಾಡಲು ಜುಡೀಷಿಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನದನ್ನು ಜೂರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತು ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಋತುಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನ, ಮಂಜು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆತಕ್ಕ ಹಣ ಅವನಿಗೆ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಬದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 888 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯಾವ ಮೂಲದಿಂದ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿ 6 ವರ್ಷದಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಿಯಾಗಲ್ಲ, ಅದು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಅನಿಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಾ ರಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕೃಷಿ ಖಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೈತನ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅಗತಕ್ಕ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಾಧ್ಯ. ಗೋಬ್ಬರದ ಪರ್ಮಿಟಿಗೆ ಮೂರು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅರೆಯಬೇಕು. ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಟ್ಯಾಕ್ಸರ್, ಬುರಡೋಜರ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅವು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಸಹಾಯವೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಣೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ರೈತನಾದವನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ

ಬೇಕಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಕಬ್ಬಿಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಮಾತ್ರೇ ಇಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಇವೆದಿದ್ದ ಹಣವೆಲ್ಲ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ತರಹ ಸಹಾಯವೂ ದೊಂದುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಂಪರ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬಹಳ ಕಟ್ಟುಹೊಿಗೆವೆ, ಶ್ರೀ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಸಲ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಕಾನಿನ್ಲಿ ಟೂರ್ ಮಾಡಿದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದಿತು ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುಳಿಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಇಷ್ಟೇನೆ, ಅದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಈಗಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಡೆ ಟೂರ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವವರು ನೈತತ್ಯವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೌಕರಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿರೆ. ನೈತತ್ಯವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಹೊರತು ನೌಕರಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು ಕಡಮೆ ಇವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೇರಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹತ್ತನೇ ತಾರೀಖು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭು ಕು ಅವರು ವಂದನೆ ಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂಚೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ವಂದನೆ ಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭುಕರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯವೂ ಸೇರಿಸುತ್ತೇನೆ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿರತಕ್ಕ ಗೊಂದಲವೇನಿವ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೂ ಮತರ ವೈಮನಸ್ಸು, ದ್ವೇಷ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರತೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕ್ಕುತ್ತದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲ ಸಭಾಸದಸ್ಯರು ಗರಾಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಗೆ ಅದು ಉಚಿತವಲ್ಲದೆ ಒಂದು ದರ್ಶನ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಆ ಹೊತ್ತು ನಾನು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಗೆ ಆಡಿರಬಹುದು ಮಾತುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ನೊಂದಿದೆ. ಅವರು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಸಹವಾಸವಿತ್ತು. ವತ್ತು ದೇಶರಕ್ಷಣೆ ಗಾಗಿ ಬಂಗಾರವನ್ನು ದೋಣಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ವಿಚಾರದ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆರೋಪವೇನಿವ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅಧಾರ ರಹಿತವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಆರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೇಳಿರತಕ್ಕುದನ್ನು ಪುನರಾವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅವರ ಘನವಿತ್ತ ಮತ್ತೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪುತ್ಥ ಕೇಳಿದ್ದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂಧಾಗ. 25 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೋಹನ್‌ರಾವ್ ಸುಖೇಡಿಯ ಅವರೇ ಆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಉಕೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸದ್ವಿಮಾನು ನೋಡಿ ಅವರ ವೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧ ಒದಗಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕೂಡಿ ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಂಗಾರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು

ಹೇಳಿದ, ಅದರ ಆ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಸುಖಾದಿಯಾ ಅವರ ಕೈವಾಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕಟಣೆ ಎಂದು ಅವರ ಸುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 1969ರಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲದ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವಲ್ಲದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸುವುದು ಸರಿಯೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರ ರಹಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬಾರದು. ಆಧಾರವಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಯಾರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಗಂಡು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗನ್ನಿಸಿತು ಏನೆಂದರೆ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು? 176ನೇ ಅರ್ಚಿಕರ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಶುಕ್ಲ ರವರ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—

“In England the business of each session of Parliament is invariably opened by a speech from the throne dealing with the general political situation and indicating in outline the purpose for which Parliament has been summoned. The speech is read either by the sovereign in person, or, if Parliament is opened by commission, by the Lord Chancellor, the Commons having been in one case commanded and in the other case desired to attend at the bar of the House of Lords. The speech for which the cabinet is responsible deals in outline with the general political outlook, the legislative measures to be introduced during the session, and in a portion addressed to the commons alone calls attention to the requirements of the Crown for supplies to carry on the Government of the country. The speech having been read, the Commons retire and in each House some absolute Bill is read for the first time in order to assert the right of the two Houses to initiate legislation independently of the King's speech”

ನಾನು ಇದನ್ನು ಓದಿದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವಿದೆ. ಆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದೆ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು : ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಹಿಸ್ಟರಿಕಲ್ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ರೋಪವಿದೆಯೇ ಅನುತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ

ಷನರ್ ಹೆಡ್ ಯಾ ಘಟನಾತ್ಮಕ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಲಿ, ಅವರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಹೆಡ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಅಫೀಸರ್ ಆಗಲಿ, ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. 154ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಒಂದುವುದಾದರೆ,

“The executive power of the State shall be vested in the Governor and shall be exercised by him either directly or through officers subordinate to him in accordance with the constitution”.

ಎಂದು, ಆದರೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾದ ಎದ್ದಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿರುವವರೂ ಕೇವಲ ಘಟನಾತ್ಮಕವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಸಹ ಎದ್ದಿವೆ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆದವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಹೆಡ್ ಆದಾಗ ಅವರ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಿತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಫೈರ್ ಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಿಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನಾವು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಕಳುಹಿಸಿದಂಥ ಬಿಲ್ ಗಳಿಗೆ ಸಹಿಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೋಷನ್ ಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿದರೆ ಇರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ. ಅದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—He can even dismiss the Government?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—He is doing ‘ಓಡ್ವೆರಿಕ್ಟಿವ್ ಪಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫ್ ದಿ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್’ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹರಿಜನ ಹರಿಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಂಶ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚರಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಲದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಾಕಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಕೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಗುಮಾಸ್ತರೇ ಈ ಸಲವೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗುಸುುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What about the import?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಿರುತ್ತೇನೆ. ಜನರ ಒಂದು ಅಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಇದ್ದಲ್ಲ. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಭಾಷೆಯಾದ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಂತೆ ಬರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾನೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಹಿದ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಗುಮಾಸ್ತರಾದವರು ಏನು ಒಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಬೇಕೋ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಬಹಳ ಆಸಂಭವ. ಸರ್ಕಾರ ಜನರ ಅಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಭಾಷಣ

ದಲ್ಲ ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ನಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಾಗ, ಅವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ಯಾರು ಯಾರು ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಬೆರೆ ಇನ್ನೂರು ಇದ್ದದ್ದು. ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ, ಅದರ ಬೆರೆ 20-30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕೂಲಿಗಾರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಷ್ಟು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ? ಕೂಲಿ ಮಾಡುವವನು, ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತರೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ? ಅಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನು, ಅಸ್ತಿ ಇರುವವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಫೋರ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರತಿಪಾದಿತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇಮ ಆಗುವಂಥ ರಿಫೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ balanced growth, balanced prosperity and balance happiness, ಆಗುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ನಾವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? where there is no balanced planning, there will not be balanced growth. ಆದುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಸಮಾಜ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೋ ಬರೆದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓಪ್ಪಿ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಗೌವರ್‌ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಓದಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸಮಾಜ ನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದುದರಿಂದ ಸಮಾಜ ನ್ಯಾಯ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಮ್ಮುಡಿಯಾ ಮಾಡಿ, ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಏನೇನು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಇವೆ, ಅವೆಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊರಟಾಗ, ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಅತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವು ಯಾವುದರೇ ಬರಲಿ, ಅಥವಾ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಂದಲೇ ಬರಲಿ, ಹೀಗೆ ಬಂದರೆ ಸಮಾಜ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟು ನಿಂದ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು, ನಾವು ಮಾಡುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಹೇಗೆ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಇದು ಸಬ್-ಜುಡಿಷಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದು ಸಬ್-ಜುಡಿಷಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri D.B. KALMANKAR.—The hon. Member stated that if a project was taken up the worth of land goes up and a particular class of people get the benefit. But is it not a fact that alongwith that the labourers in that area who were otherwise getting low wages would get more wages and is this not a social justice?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಲ್ಮಂಕರ್ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. 100 ದಿವಸ ಸಿಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಕೂಲಿಕಾರನಿಗೆ 200 ದಿವಸ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಇನ್ನು 150 ದಿವಸ ಯಾರು ಅವನಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಎಲ್ಲ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ 100 ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಇರುವ ಕಡೆ 200 ದಿವಸ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. 3 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ಮೂರೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಆಗ ಉಳಿದ 150 ದಿವಸ ಯಾರು ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಕೂಲಿಗಾರ ಎಂದಿಗೂ ಕೂಲಿಗಾರನೇ ಸರಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಎಂದರೆ,

ಜಮೀನು ಇರುವವರಿಗೆ. ತನ್ನ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿ ಆದಕೂಡಲೇ, ಎಕರೆಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 10—15 ಸಾವಿರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಉಳಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಆಗಬೇಡವೇ? ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಸ್ತಿವಂತರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ನಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲರ ಸಮತೂಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ—balanced growth ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಸಮತೂಕದ ಪ್ರಾಸಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನತಾ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಉಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಎರ್ರಾ ಪ್ರಾಸಿಂಗ್ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ, ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ದೇಶದ ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವಾಗ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ, ಜನರ ಕಷ್ಟ ತೊಂದರೆಗಳು ಹೇಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಿ. 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾದ ಕೂಡಲೇ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಬೆವರು ನೀರು ಸುರಿಸಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅವನಿಗೆ ರಾಭ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವೆನು. ಆ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ, ಇವತ್ತಲ್ಲ, ನಾಳೆಯಲ್ಲ. ನಾಳೆದೊಡರೂ ಆ ಕಾಲ ಬರಲೇಬೇಕು. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ, ಬಡವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕರ್ಯಾಣ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೊರಟೆವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 40-50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಖಾಸಗಿಯಾದ ರಾಜ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದೆವು. ಅವನು ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರೂ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಕ್ಕೆ ಏನು ನೀತಿ ಇದೆ, ಏನು ಮನೋವೃತ್ತಿ ಇದೆ ಇದು ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಕೋರ್ಟುಗಳು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇವಾಗಲೂ ಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಧಿಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯ ಬಹಳ ದೂರವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸದನದ ಬಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಪುನರ್ ಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇನೆ ನಾವು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆವು, ಅವಕ್ಕೂ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವೇಲರ ಕಂಟಿಂಪ್ಟ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Can it be done? I will have my say. This is a matter which is of a Judiciary, and if the stay order is given by the Judiciary and the High Court, can it be questioned on the floor of the House is the point. Let that matter be referred to.....

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Sir, kindly bear with me. You please sit down. I will convince you.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. member may please resume his seat. When I am on my legs, nobody can direct me to sit down. When I am standing on sound basis and my footing is quite sound, sounder than the soundest of rocks, nobody can ask me to sit down. When I say a matter which has been decided in the form of a stay order by a High Court, the highest Judiciary in the State and that matter is almost decided in whatever form it has taken place, after a

lapse of so much time can it be again debated is the question. All that I would urge upon the hon. member is not to persue that further. When I am doing that, the hon. member said 'you please sit down'. I leave it to the hon. House to judge it.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—May I request the Deputy Speaker kindly to bear with me for some time ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—I am prepared to bear with anybody. But the manner in which the Presiding Officer should be addressed must be courteous and there should be no humiliation on anybody, and nobody is above the procedure.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Sir, I accept it. I think that I should be off my guard. I am sorry.

This is a Contempt of the Court Act, 1971. Section 5 reads as follows :—

“A person shall not be guilty of contempt of court for publishing any fair comment on the merits of any case which has been heard and finally decided. It is open to any one to express fair, reasonable and legitimate criticism of any act of a Judge in his judiciary or even to make a proper and fair comment on any decision given by him because justice is not scuttled every time and he must be allowed to suffer...” This is decided. ಇದಕ್ಕೆ ಕಂಟೆಂಪ್ಟ್ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಟೆಂಪ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೇಮ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಕೂಡ, ಯಾರ ವಿರುದ್ಧ ದೂರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದರ ರಾಯ್ ರ್ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಜರಾಗಬಹುದು. ನನ್ನ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು (ನಾರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ) ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹಾಜರು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದಿಗೆ ಎಂದಿದ್ದು. ಇದು ಯಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Let that matter be dropped at that.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—The very same Court further says : ‘he need not come’. I obeyed and I appeared. Then they said : ‘the rules do not permit for the person against whom the allegations are made to appear in person in the Court, until the charges are formed and therefore he need not appear’. That is the order of the Court. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಎಂದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಅಡ್ವಿನ್ಸ್ಟೇಷನ್ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ಅದು ಹೇಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಗೌರವದಿಂದ, ತಲೆಬಾಗಿ ನಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿನಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋರ್ಟಿನವರು ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ, ನಮ್ಮ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಅರ್ಡರ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಚರ್ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಯಾರು ಈ ಶಾಸನದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಲಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ತಡ್ಧಿರುದ್ದವಾಗಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಚರ್ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಂಟೆಂಪ್ಟ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I would tell the hon. member that under Article 176 (2) provision shall be made by the rules regulating the

procedure of the House, of either House, by the allotment of time for discussion of matters referred to in such Address, that is the Governor's Address. Our rules are very clear. Rules 18 (2) and 19 are very clear : "a person shall be at liberty to discuss the matter referred to in such address on a Motion of Thanks. Therefore I urge upon the hon. member to refer to matters referred to in the Governor's Address.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—With great respect to the Deputy Speaker ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಪ್ರೀತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರೀತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡಿ ಅತಂಕಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಮಯ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಅಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಪರವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಏನು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಮಾಡುವುದು ಇದೆ ಹಿಂದೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I had requested the hon. member to convince me at the outset, when he was referring to the language, whether the import also is the same. The hon. member said that he would speak further on that point. He has not enlightened me. Why I had asked that question was, I have listened to so many speeches of so many members for the last so many years. The speeches every year are identically the same, not only the language but the import also is the same. In that context I just asked whether there is change in the import at least. Otherwise I would not have interrupted the hon. member.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—That import is very clear.

† **Smt. SUMATI MADIMAN (Dharwar Rural).**—Mr. Deputy Speaker Sir, I support the Governor's Address presented to the State Legislature. At the outset I would like to say that with all the natural and man made calamities, our Government has creditably steered the state safely through these hardships in to the year 1975. Every department has done considerably well and will do better in future. That is what I feel.

It is heartening to note that with the assistance of the World Bank the Agriculture Department has formed a Dairy Development Corporation to implement the programmes on a large scale. I would like to suggest that this assistance could be extended to other divisions which have a scope for dairy farming. The idea of forming a Animal Food Corporation is an important step which will help the by-products to be turned into food which have a high nutritional value. I also suggest that the Animal slaughter houses on scientific basis which will be opened shortly and other schemes would also reach the district places.

Co-operation and Marketing.—Here the need for guidance is necessary especially for the rural section and the weaker section. They are not aware of all that the Government is making available for them. Even if they want to take up some scheme or project, they are not aware to whom to approach to get the financial aid. If we are really interested in helping the weaker section, we should have a Guidance Bureau which would help them to take up the scheme.

Regarding the Regulated Markets, they can really play an important role especially for the rural areas. Quite a number of schemes are on paper and are still to be implemented. I would suggest that rural communication, due to paucity of funds, has not been so far possible. But if the regulated markets plus the PWD and the Taluk Boards join together, we can really help the rural areas with communication. With that I would also suggest, there is need for bus service to rural areas atleast on market days. The hardship that the women have to bear, I do not think that 99 per cent of this House is aware. I would like to bring to the notice of this august house that when the women folk on market days go to nearby towns and while returning they get into trucks due to lack of bus service and while on way they got molested. I being a woman it is easy for them to approach me and narrate their stories. So, I would suggest that in re bus service should be given to the rural areas.

The Forest Department has formed two Corporations. In this connection I would like to suggest that they should take care of afforestation and the trees that are in existence in the forest and have a rule made that when one tree is cut down, one has to be planted. I am sorry to say that trees on the National Highways seems to be nobody's business. When road repair works are undertaken, the trees which are on both the sides of the road are mercilessly cut down and nobody seem to be bother about them. To grow a tree it takes some year but to cut it down, it takes an hour. How important a tree is I am sure everybody knows.

I come to irrigation schemes which are plenty and sooner or later they would be completed. But regarding minor irrigation I would suggest that they should be taken on priority basis, places which have been so far neglected which are thirsting for water. Where nallas run the water is wasted and nobody is bothered about it. Atleast when important schemes are taken up which are helpful to the rural area and the farmers, priority has to be given specially to the smaller sections where there is no major or medium irrigation projects.

Power. It is hightime a nuclear and thermal station is made available for our State. I would suggest that the factory to manufacture conductors is also very essential. Due to shortage of this commodity, the electrification of villages is stalled. These minor things have to be taken care of if we want to progress.

Development of handicrafts handlooms and village industries according to me is very important. If this is seriously taken up and well-organised, we will have solved half the problem of unemployment. There is quite a lot to do. We have quite a good demand from foreign countries for our handicrafts; but how many people are able to produce the articles which are so beautiful and in demand? If our half a million job programme took up this scheme and organised it well and our youths can take up this job in villages where there are artisans who cannot come forward for lack of finance, these artisans can be organised and youth in bargain have a job and our handicrafts can be promoted and the artisans would have a living.

I know the Leather Board is making very good progress and it is very much interested in export. I would suggest that they should take interest in the welfare of the tanners in the villages. I am sure everybody knows in what unhealthy surroundings the tanners live. If you step into their houses, you cannot even breathe for a minute. All the time we speak about the weaker section, but we have not yet reached the root cause. The Leather Board should provide a shed where cleaning and curing of the skin takes place. This is a real problem which we have to tackle. There is no sense in saying we are going to export leather goods and in the bargain allowing the middle man to make money, and the tanner is where he was.

Water Supply. Protected water supply is a must, especially in the rural areas to prevent epidemic and diseases. I am sorry to say that in my constituency about 30 villages are afflicted with high range of leprosy and many diseases which have not come to the notice of medical side. All this is due to unhygienic conditions and unprotected water supply. The basic things which a village require is a road, protected water and healthy surroundings. In order to provide these amenities, we have to tap new sources to find finances.

Health. We are planning to have so many health units. As it is everyone knows that we are not able to supply enough medicines to the existing health units. In this connection I would suggest that instead of giving the people free medicines, we can just charge them a nominal fee of 10 or 15 paise. When we do not have medicines in the health units, the patients are forced to go to towns spending Rs. 15 or Rs. 20 I do not think they will mind paying 15 paise for the medicines.

It is encouraging to note that employment potential for 6200 has been created under the Employment Promotion Programme.

When the student come out of the College, he cannot face anybody or the world. He does not know whom to approach and where to get his needs fulfilled. If every College has a guidance Bureau, every student will be able to get assistance from the Bureau to get jobs. It would be helping the students coming out of the College in the long run.

Before I conclude I would like to say a few words about the administration. We have heard many of the Hon. Members criticising the administration. They have come out with observations that the officers have not been able to execute the policies and programmes of the Government. I would like to say there must be something wrong somewhere and we have to find out the root cause for the failure. This system of administration is inherited by us from the British. I think it is high time that we should try to change and modify the administrative system. The people should co-operate and the Officers should co-operate in this regard. The people have begun to blame the Legislators that we have not done anything to improve the administration. The Legislators left to themselves cannot do anything. Therefore all should join together and find out a system which is suited to our environment and helpful to us. The administrative system should be changed on these lines. If a certain department does not implement them in a certain given time, it should be severely punished. Only then we will be able to progress. I would like to quote the late American President Woodrow Wilson. His quotation is like this :

“Patriotism, properly considered, he said, is not a mere sentiment, it is a principle of action, or rather is a fine energy of character and of conscience, operating beyond the narrow circle of self interest.”

If all of us understand the meaning of this, we will not indulge in criticising each other and there will be a clear way for progress. Thank you.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ)..... ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲನಾ ದಿನಾಂಕ 10 ರಂದು ಜಂಟಿ ಸಭೆಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಸನ್ನಿವಿತ್ತರು ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರಭಾಕರವರು ಮುಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಳೆದ 4 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರರವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತರಳ ಜೀವಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಮತದಲ್ಲಿ ಮತಾಧಿಪತಿಗಳು ಅಗಿದ್ದರೇ ನೋ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ (ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ) ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ 4-30, 5 ಗಂಟೆಗೆ, ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಹಕ್ಕಿ ಶಕುನ ಹೇಳಿತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಏತಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಆದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. 10ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ಅಯಿತು. ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಯಾವುದೇ ಕೂಡ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ನೇಮಕವಾದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಜಂಟಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮ. ಈ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು

ತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ನಾವು ಆ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ತ್ತೇನೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕಾನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ದಿ ಸ್ಟೇಟ್. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾ ಡುತ್ತಾ ಒನ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಹೆಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿಸಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಆಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮ ಅಪ್ಯ ವಹಾರ ಮಾಡಿ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಅಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಒಳ ಗಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರೆಗೂ ಆ ಕೇಸ್ ಹೋಗಿ ಆಲ್ಟಿಮೇಟಮ್ ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಅವನು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಪಾಲನಾಗು ತ್ತಾನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಪಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಅನವಾಧಾನ ತಂದು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ನಿಜ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು, ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಈ ವೇದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸೆನೆಟ್ ಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಟಿಕಲೆನ್ಸ್ ತಂದರು, ಆ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ 8 ದಿನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಆರ್ಟಿಕಲೆನ್ಸ್ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ.....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—His action cannot be criticised. The Ordinances are the prerogatives of the Executive. You cannot criticise the Head of the State. You can criticise the Government.

4-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆ ಗಳು ಇವೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಆರ್ಟಿಕಲೆನ್ಸ್ ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಕದೆ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದಂತಹ ಉದಾ ಹರಣೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಆರ್ಟಿಕಲೆನ್ಸ್ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಆರ್ಟಿಕಲೆನ್ಸ್ ಗೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನೆಗಳು ಇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಮಾಜ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಸತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಯದೆ ಹೋದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಪಾಪ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಮೇಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರ ಗಾನ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಕರೀ ಗಾನ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಎರಡು ಜನ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನಾವು

ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಗಾರವ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಬರುವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿ. ಸರಿಮೋನಿಯಲಾ ಪಂಕ್ಷನ್ ನೀವು ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಮೂಕ ಸ್ವಾಣಿಗಳ ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡತನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸ ಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವತಿಯಿಂದ ಯಾರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಬಹುಶಃ ನಾಳೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೊಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸವಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರಾಗಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಇರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮಪ್ರ ಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Finance Minister was just here. He went to the Business Advisory Committee meeting.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I came from the Business Advisory Committee meeting. I also went there.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ನಡೆವರುಗಳು ಕೂತಿರಬೇಕಾದುದು ಆಗತ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರುಗಳಿಗೆ ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಏಕೈಕ ನಾಯಕ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅನಾದರವಿಂದ ಇರಬಾರದೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಬೆಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಂದನಾರ್ಪನೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಭಾಷಣದ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿರುವಿ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗ, ಉಪೇಕ್ಷಿತವರ್ಗ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

“ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈತೇರಿನುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ತತ್ಪ್ರತಿ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ಹಾಗೂ ಉಪೇಕ್ಷಿತವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಭರತೆಯನ್ನೂ, ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಬಂದ ಫಲಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪತಕ್ಕ ಪಾಲು ದೊರೆಯದೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದಾ ಹೆಣಗುವರು.”

ಇದು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನೋಡಿದೆ, ಅವರಲ್ಲೂ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನೇ ಫುನುಚ್ಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಎಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯ ಅಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಮಾಜವರ್ಗರತಕ್ಕ ದುರ್ಬಲವರ್ಗ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ವಿಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ “ಸದಾ ಹೆಣಗುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ” ಪಾಪ, ಪ್ರಭಾಕರರವರು ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮುಖ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಮ್ಮೆ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿ, 4ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ಶೋಚನೀ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಾತ್ಮದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊರತೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ? ಅವರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜನೀಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಎಷ್ಟು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು? ತಾವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಡೆದಿವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳು ಏನು ದಯಮಾಡಿ ನಾಳೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಹಲವಾರು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹಲವಾರು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಹಲ್ಲೆ, ದಿಬ್ಬಾಳಕೆ ಇದು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ, ಒಂದು ಅಂದೋಳನ ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು.

ಮೊನ್ನೆ ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡನು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬರು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಹರಿಜನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಫ್ ಹಿಂದೂಸ್ ಸರ್ಪೋರ ಮಾಡುವ ಹರಿಜನ ಸತ್ತರೆ ಮಹಾ ಚಿಂತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸರ್ಪೋರ ಮಾಡುವ ಹರಿಜನ ಸತ್ತರೆ, ಅವನು ಸತ್ತದ್ದನ್ನು ನನ್ನ ಹತ್ತರ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಆದಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. I am spelling out definite charge, I am not going to make any bald statement. ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆದಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾನೂನು, ಕಲಮನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ, ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಘಟನೆ ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು. 302 ನೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ಷುಧಿಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಕನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. 4 ಗಂಟೆಗೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಎರಾ ನುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಹರಿಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ಜನ ಯಾರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಮಂಥನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದಂತಹ 6-7 ಜನ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿವಾರ. ಇವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಧರ ಶಕ್ತಿ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ಯಾವುದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಎಮ್ಮೆದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಮಾನುಷ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಸಕರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಯಾವ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅಮಾನುಷ ಅತ್ಯಾಚಾರ ! ಇದು ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಮ್ಮೆದೊಡ್ಡಿಯ ಪ್ರಕರಣ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. I tried to collect information about this. ನನಗೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಗಳು, ಹಕ್ಕುಪಿಕ್ಕಿ ಜನಗಳು 1)-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ? ತಂತಹ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಲ್ಲೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಇದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಅದು ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ? ಅದು ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿರುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರಲ್ಲಿ ತಪಸ್ವಿರಾರರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ನನ್ನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿನ್ನ ಒಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಹೋಗಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈವಾಡ ಏನು, ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈವಾಡ ಏನು, ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಕೈವಾಡ ಏನು, ಏಳು ಬದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆ ಏನು, ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಜೀವಂತವಾಗಿದಾರೆಯೇ ? ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ, ಸರ್ವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇದು ದುರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟಯವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ದೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲೂ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಕರಣ, ಅದಾದಮೇಲೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂಥ ಹಲ್ಲೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಯುವಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಧೀಮಂತ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗವನ ಹರಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ. ಮತ್ತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ತಾವು ಬಂಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಂದು ಸೈಕಲ್ ಚೈನಿನಿಂದ ಹೊಡೆದಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ? ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೇ, ಶಾಸನದ ಸುಳ್ಳುವಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸತಕ್ಕ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಣದ ಅಮಿಶ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ಒಡಾಡುತ್ತಾ ಕಾರು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸೀತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉಡುಗೊರೆ ಸೈಕಲ್ ಚೈನಿನ ಏಳು ? ಒಂದು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಣದ ಸಲಾಕೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸೈಕಲ್ ಚೈನಿನ ಏಳು ! ಇದು ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ ! ಯುವಕ ಜನಾಂಗ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಸದಾ ಹೆಣಗುವ ಈ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ! ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದವು. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಗನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದಿರಿ. ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಲ ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಭೆಗೆ ನಾಳೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಯೋ ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಆಪರಾಧಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐ. ಡಿ. ಪಿ. ಇವಾರ್ಡ್. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರಬಹುದು. ಅವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವು ಧರ್ಮಪಾಲಕತ್ವ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನೀತಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಈ ಹೊತ್ತು ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಆಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲವಾರು ನಿವರ್ತನಗಳು ಸಾಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಕ್ಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಬಿಡುಗಡೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಈ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 P. M.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಂದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವಿಧವೆಯಾಗಿ, ಅಗವಿಕಲರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಶ್ರೀ ಶಿರಸಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶಾಸಕರೇ ಆನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವು ಧರ್ಮಪಾಲಕತ್ವ ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಏನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಇಡೊಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಅವರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಬರೆಯಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಿರುವವರು. ಹೆಸರು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಅವರ ಕೊಳ್ಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಡಿಸ್ ಮಿಸ್ಟ್ ಫಾರ್ಸ್ ಗಾರ್ಡ್ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರ ಕಾನೂನು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ಬಹಳ ದಿವಸವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರ ಹೂರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಡಿ ಎಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೆಲವು ಬಿಡುಗಡೆ ಸರಿಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಜನತೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಆದುದರಿಂದ ಹಾಕಬೇಡಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಈ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂಥ ಯೋಗ್ಯ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆಗಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಕೆಲವು ಶಾಸಕರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಆಪಾದನೆ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ, ಅದೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ. ಏಕೆ? ನಾವೂ ಜನತೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸವಿರತಕ್ಕ ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಷ್ಪಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿದ್ದರೇ ಅಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದೂ ಒಂದು ಮಾತು. ನನ್ನನ್ನೂ, ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಪಕ್ಕ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಅಜನಕವಾಗಿ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು, ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಾವು ಇಡಿರಿ. ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪರವೋ, ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡೋಣ. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಸ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರ ಹರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವ ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅವರ ಬಂಧನ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಲಹೆನಿರುವುದು, ಬಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಹು ಪ್ರಜೆ, ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಬಂದರೆ ಅವರ ಬಂಧನಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್‌ನವರು ಬಂದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್‌ನವರು ಬಂದರೇ ಇವರೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪೋಲಿಸ್ ಆನರ್ ಎಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಷ್ಪಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಗಮನಿಸಿದಾರೆ. ಅವರು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಾಜ ಪಾಲರ ಭಾರ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಋತುಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಈಗ ಕೊನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ನಾಲ್ಕೈದು ಸಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕಳೆದ ಸಲ ನಾನು ಇಲ್ಲ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತತ್ಕಂಠೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ; ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಂಟಕಪ್ರಾಯನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಕೋಣನೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅರೋರನ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಋತುಮಾನಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಉಣಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಅಂತಹವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಗ್ಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾಕಿಯಿರತಕ್ಕಂಥ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತಪ್ಪೆ ಚೊಂಬುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಾನುಪರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಸತ್ಯ ನುಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ; ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿರುವವರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ; ಆದರೆ ಬಡವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೇ ? ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕು ? ಇಂದು

ಬಡವರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮಾನವನ್ನು ಗೌರವವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಷಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದೇ ಅವರಿಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮಾರ್ಗ. ಹಾಸನ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಹೋಯಿತು. ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂದು ರಾಗಿ ಕೆ. ಜಿ. ಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಸಹ 3-4 ಸಲ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ದೈತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಚರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅವರಿಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಡಜನರಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಮಳೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮಳೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಮ್ಯಕ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 2-3 ಟಚರ್ ಇಲ್ಲ. ವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿವೆಂದು ಇನ್ಸೂ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಕರೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡಲು ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆರೋಧವಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಮೇಲೆ ರವಿ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನನ್ನ ಒಂದು ವಿಂತಿ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಮಗೆ ಹೃದಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 10-15-20 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರು ಇಂದು ಏನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಲೇವಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಇಬ್ಬರ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ನೀತಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಏನೆಂದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಾಸಕರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಲೇವಿ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಸರಕಾರೀ ಬತ್ತದ ಕಣಜಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಲೇವಿ ಯನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ? ಯಾವ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಗದ್ದೆ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಆಹಾರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಯನ್ನಾದರೂ ಬಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬೇಕು ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಸಿ ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ದಯಮಾಡಿ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೊ್ಕಳಗೊಂಡ, ಲೇವಿಯನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಭತ್ತದ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು? ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ, ಅವರು ಲೇವಿ ಕೊಡಬಾರದೆ? ಶಾಸಕರಾದರೆ ಲೇವಿ ಕೊಡಬಾರದೆ? ನೀವು ಬಸವರ ಮೇಲೆ ಗದ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ವಿವರವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕುಮ್ಮಕ್ಕಿನಿಂದ ಒಂದು ಒಂದೊಬ್ಬರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುರುವವನ ಮೇಲೆ ಗದಾ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಂತೂ ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಕೆಲವರ ಹೆಸರುಗಳು ಗೊತ್ತಿವೆ. ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಲೇವಿ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಗೊಬ್ಬರದ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಿಂದ ಕಾನ್ಸ್‌ ಆಫ್ ಕಲ್ಚುರೇಷನ್ ಒಂದು ಕ್ಲಿಂಟಾಲಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನೀವು 4 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೇಗೆ ರೈತ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಅವನು ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕು. ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಕ್ಕಲು ತನಕಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ರೈತನ ಮನಿವಮ್ ಕಾನ್ಸ್‌ ಆಫ್ ಕಲ್ಚುರೇಷನ್ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಅವನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ? ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ರೈತನನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡು, ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು? ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರ ರೀತಿ ನೀತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಂತ್ರಿರೂದರೂ ಗದಗ-ಬೆಳಗೇರಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ರೇಷ ನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ—ಹೀಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್. —ನಮ್ಮ ಕಾಂಟೆಂಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ನಗರಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಗದಗ-ಬೆಳಗೇರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಗದಗ-ಬೆಳಗೇರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆಗಳು ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗ ಆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಆದೇಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ರೇಷನಿಂಗ್‌ನನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ನಗರಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣವಲ್ಲ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇ; ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಸ್ವಾಮಿ, 4—5 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ವರಿದ್ದಾರೆ—ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ? ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನೀತಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಕ್ಲಿಂಟಾಲರ್, ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಚೀಲ, ಎರಡು ಚೀಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೋಗದೇ ಹೋದರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಪ್ನಿಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಫೋಲನ್ ಅಧಿಕಾರಿ, ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತು ಅವರು ಕೇಳಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್, ಇದು ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಮಾರ್ಚ್, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಯಾವ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸರಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕರೆಯುವುದು? ಈ ರೀತಿಯ ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಹೇಸಿಗೆ ಪಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ 4 ಜನರನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ I would like to tell that with all seriousness. If they are not discharging their duties properly, keep them under suspension pending enquiry. I have no objection. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಅದೇರ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಕೃಷ್ಣನ್ ಕಡೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಕಡೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ದೇವೇಗೌಡರ ಕಡೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಹೀಗಾದರೆ The whole administration will collapse. It has already collapsed. ನಾರಾಯಣ ಸದಸ್ಯ, ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಡಿ. ಸಿ. ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಚೀಠ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಚೀಠ ಕೊಟ್ಟು ಕೂರಿನಬೇಕು ! Can you build up the morale of the administration ಎಂದು

ರಿಂದ, ಈ ರೀತಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ? ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ನಾವೇನು ಕೂತುಕೊಂಡು ಕದಲೇಕಾರು ಅನ್ನುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆಯೇನು? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ Report of the Deputy Commissioner or Assistant Commissioner will not hold good. ಪಾರ್ಟಿ ವರ್ಕರ್ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಮುಖ್ಯ. ಸರಿ, ಇವನನ್ನು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲೆಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತದೆ ? ಅದಾದರಿಂದ ಇವನು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೋ, ಸರಕಾರ ಎನ್ನುವುದು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನು ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಹವ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. If you want to tone up administration is this the way you ask the officers to work ? ಒಬ್ಬ ನ್ಯೂರ್ ಮಾನ್ಯರೇ ಅವರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋಲೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾರಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹಾಕಿದ ನಿದರ್ಶನ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನೇ ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ. 1971ರ ಪೂರ್ವ ದ್ವೇಷ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಮಗೆ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಸಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1971 ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಘೋರ್ಷಡೆಯವರು ಬಹುಶಃ ಇರಲಿಲ್ಲ. 1971 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಿ. ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. S. KRISHNA.—You are on slippery grounds.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕಮ್ಮಿ ಇರಬಹುದು. ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. I have no figures. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅಂಕಿಅಂಶ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುವುದು ಸೂಕ್ತ ವಲ್ಲ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಯ ತಲೆ ತೆಗೆಯಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಬಂತು, ಈ ಆಪಾದನೆಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ, ಫಲವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸೀನಿಯರ್ ಮೆಂಬರ್ ಘೋರ್ಷಡೆಯವರು, ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಇದ್ದು ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಆ ವಾಸನೆ ಮೂಗು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡ.—ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾ ತರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. Particularly Chief Minister express in selection of Sub Inspectors post, ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. 1973ರಲ್ಲಿ 70 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಮಾಡನ್‌ಗೆ 7 ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1972ರಲ್ಲಿ 61 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 6 ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1961ರಲ್ಲಿ 40 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 4 ಜನ ಮಹಿಮಾಡನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಎಷ್ಟು ಆಯಿತು? ಟೆನ್ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. 1962ರಲ್ಲಿ 62 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 5 ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1963ರಲ್ಲಿ 73 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 5 ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1964ರಲ್ಲಿ 54 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 6 ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1966ರಲ್ಲಿ 78 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 9 ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1967ರಲ್ಲಿ 33 ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 4 ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಜೀವದಾನ. ಹಿಂದಿನವರು ಮಹಿಮಾಡನ್‌ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನೋ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡಿ ನಿಮಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ತಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ಇರತಕ್ಕ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಲಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದು ಬೇಡ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ವರ್ಗದ ಅಂಕಿಅಂಶ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗವಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಏನು ರವಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಡಿದ್ದೇನೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾರುಕೈ ಕೆಲವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಕಾಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಶಾ ದಾಯಕವಾದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ವೃಥೆ ಏನು ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಏನೋ ಒಂದು ವಿದೇಶ ಯಾತ್ರೆ ಕೈಗೊಂಡರು, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ರವರು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ರೈಟ್ ಒರಿಯನ್‌ಚೆಡ್, ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ರೈಟ್ ಒರಿಯನ್‌ಚೆಡ್ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವರು ಎರಡೂ ಮಿಶ್ರ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಮಿಶ್ರದ ಕಂಪನಿಯವರು ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಗೆ ಯಾಚನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಪರೈಲ್ಯೆಸರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದುದೈವದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಳಿಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಣದ ನೆರವು, ದೊರಕಿದರೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ನಡವಳಿಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಈ ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ರಭಸ ದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಕದಾ ದರೂ ಹಣತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕದ್ದು ಹಣ ತಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಷ್ಯಾ ತೀವ್ರತೆ ಆವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೋದರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿ ನದಿ ಬಗ್ಗೆ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯೋಚಿಸುವಾಡಿ. ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ತೀರಾ ಉದಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಕೂಡದು. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹಣ ಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ. ಇಷ್ಟು ಉದಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಧರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್, ಅಟಾಮಿಕ್ ಪವರ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆ ಪವರ್ ಹೋಯಿತು, ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಪವರ್ ಇಲ್ಲ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಬಳ್ಳಿಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಏನು ನುಡಿಸಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ 20 ಸಾವಿರ ನಿರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ನೋಡಿದಾಗ 10,431 ನಿರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. Y. GHORPADE.—By the end of the year the figure will be more. I will clearly explain when we take up the Budget. That was a figure as on a particular date.

ಇನ್ನೂ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಇಯರ್ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ.

5 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಮೇರಿ ನಮ್ಮ ವಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯುಡು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, 6ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದು ಒಂದು ರೀತಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ 1971ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು. ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜನತೆಯನ್ನು ಮೋಸಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಒಟಗೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ದೊಡ್ಡವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಬಾಕಿ ಮೂರು ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿ ನಿದ್ದಿರಿ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಕ್ಕಾಗಲೀ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕಾಗಲೀ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟು? ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ? ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನವಾದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಾಸಕರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಖ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಶಾಸಕರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಕ್ಷದ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಗೊಂಡ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is a sacred principle in parliamentary democracy that representatives must have contact with the masses, because it is the who have sent them as their trustees. Even the Chief Minister has stated it. It is not unjustifiable or improper in uttering the same thing. That principle is often adopted, often remembered and often advised to be adhered to. There is nothing wrong in that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ಪಕ್ಷ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ದೈವಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿರ ದೆಯೆಂದರೆ I am sorry to say that our representatives are not doing their duty ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಶಾಸಕರ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೊದ ಸಾರಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ನುಡಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುರ್ದೈವ್ಯ ತಶಾತ್ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರ ತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟು, ನಾವೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರೈಲ್ವೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ, ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ಮಾರಾಜ್ ಗುಂತಕರ್‌ಪರೆಗೆ ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹಾಕನ-ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ಮೈಸೂರು ಕುಂಟಿ ಕೊಂಡು ಕುಂಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರದ್ದಲ್ಲದರೂ ಅದು ಬೇರೆ. 1947 ರಿಂದ 27 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಒಂೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಕ್ಕೆ, ತತ್ತೂರಿ ಊರುವುದು, ಎತ್ತರನ್ನೂ ದುಡ್ಡು ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಮೆರೆವಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭ್ಯುದಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ನಾವು ತುತ್ತಾಯ

ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ನೀವು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ. There must be some strategy. Otherwise, how are you going to solve this problem? This is a past legacy. How long can we tolerate it? I am not speaking only of the past three years. 27 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಣ್ಣು ಬರಹ ಹೀಗೆ ಇದೆ. we will fight.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—27 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ದಿನಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಚೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮಾಞ್ನೇಷನ ಮಾಡೋಣ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಛೇದನಾನ್ವಯ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತರಾರಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಂತ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಭೂಕೈರಾನೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕನಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬದಲು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿ ನೋಡೋಣ ಮತ್ತೆ ನಗರ ಅಸ್ತಿಮಾಲೆ ಮಿತ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗಿದ್ದರು ಬರೀ ಭಜ ತಟ್ಟೆ ನಗರ ಅಸ್ತಿಮಾಲೆ ಮಿತ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅವರದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟ್ ಆಯಿತು, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರದ ರಸ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟ್ ಆಯಿತು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿರು ಆದರೆ ಒಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾವಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಚಿತ್ರ ವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ.....

MR. DEPUTY SPEAKER.—The rule is, while referring to newspapers, if you want to refer, you must take the responsibility that it is correct. With that in mind, you must start.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರೈಟ್ ಫರ್ಸ್ ಆಗಿ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸ್ವತ್ತಿನರದ್ದಿಗಾಗಿ ಜೆ. ಪಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಲಿ, ನಾನೂ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಒಂದು ತೀವ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಮುಂದೆ ಏನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು, 31 ವರ್ಷ ತಡಮಾಡಿದರೂ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಾ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಅರ್ಬನ್ ಸೀಲಂಟ್ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಡೋಲಾ ಹೊಪೆದು ಹೇಳಿದ ಜನತೆಯ ಕೆಲವು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಾ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜೆ. ಪಿ. ಚೊತೆಗೆ ಒದಲಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರೋ ಅಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೆ. ಪಿ. ಚೊತೆಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡವರೇ ಹಿಂದುಮುಂದು ಹೋಗುತ್ತಿವಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ವಂಚಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಮಾತು ನಿಜವೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ನಿಮ್ಮ ಇತಿಮಿತಿ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಇರಿ. Let us make an honest confession. ನಮ್ಮ ಬೇಡದ ಜನ ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸರಿಗೆ ಹಿರಿಬಿನಿಗಲೂ ಬೆಳೆದ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು 1976 ಆದ ಮೇಲೆ ನೆ ಜಾಗೆ ತನ್ನಿ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸಾದ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೋರ್ಟ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಾದ ಮಾಡಿದರು ಬಹುಶಃ ಅದರ ಮೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—But we have not given up that programme.

DEPUTY SPEAKER.—I have dealt with that matter in a reasonable way.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 10ನೇ ತಾರೀಖು ಏನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣದ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಮ್ಮತ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರೋ ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿರುವುದು, ಯಾರೋ ಗುಮಾಸ್ತರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಳವಳಿ ಉಳಿದು ಸ್ಥಾಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಹಾರೈಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ನಾಯಕ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚು ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ರಾ್ಯಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನೀವು ಅಗಿನೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು 7 ವರ್ಷ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೋ ಹೊಲಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಸೆಟ್ಟರ್ (ಹಾನಗಲ್).—ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತು ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ನಾವು ಓದಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಹ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತು ಆ ದಿನದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಧೋರಣೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾದ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ 16 ಪುಟ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 'ಎಲ್ಲೂ ಈ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗವನ್ನು, ಅಡಿನಿಷ್ಟೇಷನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ನ್ಯಾಯನೀತಿಗಳನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅಡಿನಿಷ್ಟೇಷನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳು ಇಂದು ಯಾವ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪುಟದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಸಹಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಬಹಳ ನೊಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಂಥ ಜನ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಯಾವ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಬ್ಯೂರಾಕ್ರಸಿ ಏನು ಇದೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಬ್ಯೂರಾಕ್ರಸಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ? ಬಹುಶಃ ನಾವು ಇವತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಅಂದರೆ ನನಗಿನ್ನುತ್ತದೆ ನೀವು ಅರ್ಥಂಬರ್ಡ್ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು, ಯಾವ ನೀತಿಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವತ್ತು ನೀವು ಯಾವುದೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಅರ್ಥಂಬರ್ಡ್ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಪುಟ (ಉತ್ತರಜನ) ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಯಾವ ಒಂದು

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಮಾರ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡದೇ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಘುಂಟಾಘುಂಟಾದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಂತೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೆತೆಯವಾಗ ಎರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಎರೋಧವನ್ನು ನಾವು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಂತರ ನಾವು ಮಾತಕ್ಕಂಥ ಕಾಯ-ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಹೆದರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಬಡವರು ಮಾತವಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ದೇವೇಗೌಡರವರಿಗೆ ನಾವು ಹೆದರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ನಾಳೆ ನಾವು ಹೋದರೆ ಜನ ಮಾತ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇವತ್ತು ನಾವು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜನರಿಗೆ ಹೆದರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿ, ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜನ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ, ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಲೇಷನ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ "Our Congress Government + implementation of policies and programmes—atleast 50 per cent corruption—50 percent casteism—10 all opposition parties put together + Jai Prakash Narayan + money power + Corrupt and crukish intelligents" ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ್ದೇ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಇಕ್ಲೇಷನ್ ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷ, ಪ್ಲಸ್ ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಫೋಗ್ರಾಂಸ್ ಎಂದರೆ ನಾವು ಮನಸಾರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಭಾವನೆ ಜನತೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟೇಷನ್ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥ. ಮೈನಸ್ ಫಿಫ್ಟಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರಪ್ಷನ್ ಅಂದರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಿನ ವಿಷಯ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ನಾವು ಇದ್ದಾಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನಿಜ ಇದ್ದಾಗ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ತಪ್ಪಿದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸರಿಮಾಡಬಾರದು ?

ಇನ್ನು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಸಂ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಾತಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಕಮ್ಯುನಲ್ ಅಟ್ರಾಕ್ಟಿವೆಂಟ್ಸ್, ಇದು ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಈ ಜಾತೀಯತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಿನ ತನಕ ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಹೊರಗಡೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಒಳಗಡೆ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಸಂ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—They are socialists for others and casteists for themselves.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಶೆಟ್ಟರ್.—ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಜೆ.ಪಿ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಅವರು ಒಟ್ಟು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಕ್ಕೆ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಾಧ್ಯ ಎತ್ತು. ಇದು ಹೇಗೆ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದಾಗ ಕಡೆಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಕಾಗಿ; ಜೆ.ಪಿ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜನ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಹಜ. ಈ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನಿಷವರ್ ಶಕ್ತಿ ಇರಬಹುದು, ಅಸಿ, ಇರಬಹುದು, ರೊಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು, ಅಪರ ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂಡ್ ಪ್ಲಸ್ ಕೂಕಡ್ ಕರಪ್ಪ ಇಂಟಲಿಜೆನ್ಸಿಯೂ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿಯುದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಅಂದರೆ ಹರಕು ಅಂಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನೂ, ಬಿಳಿ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಂ. ಎ., ಬಿ.ಎಲ್., ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಮುಂದುವರಿದ ಜನಾಂಗ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅಂತಹ ನಮ್ಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರ ಬಹುಶಃ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಇವರಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಕ್ರೂಕಿಷ್ ಅಂಡ್ ಕರಪ್ಪ ಇಂಟಲಿಜೆನ್ಸಿಯಾದಿಂದ. ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ದೇಶವನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಪರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿ ಅದರ 10 ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸದೊಂದಿಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿ ಧೋರಣೆಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ನಶಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P. M.

ಈಗ ಗೌರ್ವರ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕಡೆಯ ಹದಿನಾರನೇ ಪೇಜಿನ ತನಕ ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇದೆ, ಏನೇನು ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ತರಾಟೆಯೆವರು ಕೊಟ್ಟಂತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಜನತೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟಂತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭೀಕರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಖ್ಯಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದೆ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, (ರಾ ಅ ಡ್ ಡರ್) ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀಸಾ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಆಗಿದೆ. ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ, ಪರದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉಳಿದ ಸಮಾಜಭೂತಕ ಕೆಲಸಗಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹೋರ್ದರ್ಸ್, ಕರಪ್ಪ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಒಂದು ದಿವ್ಯಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೀವು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಮಹಿಳೆಯರು, ಅಂಗವಿಕಲರು, ಮೃಗನರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರು ಈಗಲೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪಾಸಾಗಿದೆ. ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡಲು ಶುರುವು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಭೂ ಶಾಸನವನ್ನು ತಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿನಗರ ಅಸ್ತಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಕೂಡಲೆ ತರಲು ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಒಂದಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಗ್‌ಮಾಡಿ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣ ಶಾಸನವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಯ ಪೈಕಿ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಇನ್‌ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಗೇಣಿದಾರ ನನ್ಯು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ 1ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1974 ನೇ ತಾರೀಖಿನಂತರ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಮೋಸದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಇವೆಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 1965ರ ನಂತರ ಕಾನೂನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಅಮಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಾವನಾದರೂ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಆ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಪರತಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಮಾಮುಮಂತೆ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೆಕ್ಷನ್ ಏಳರ ಕೆಳಗೆ ಆಪ್ಲೆಂಟಿಡ್ ಡೇಟಿನಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದಿದೆ. 1ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1974ರ ನಂತರ ಈ ಒಂದು ಶಾಸನದ ಅಂಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಡನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ನೀವು ಆ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಇಷ್ಟೆಣ್ಣೆ ವೇರಗೆ ವೇಳೆಯು ಅಭಾವದಿಂದ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತನಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಎರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜ್ಞಾನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಸಿ. ಶೆಟ್ಟಾರ್ ರವರು ಹೇಳಿದರು, ಸರ್ಕಾರವೆಂದೆತ್ತಿ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯು ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. Congress Government plus implementation of programmes minus 50 per cent of corruption minus 50 per cent eastism equals 10 opposition parties plus J.P. plus money power plus Crooked and corrupt intelligentia, ಎಂದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಬಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಬಹುದೆತ್ತು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಮೈನೆಸ್ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರಪ್ಷನ್ ಎಂದು. ಮೈನೆಸ್ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರಪ್ಷನ್ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರಪ್ಷನ್ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಟಿವಮ್ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೌಷ್ಟಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಲಾಟೆಮಾಡಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಉಳಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗಲಿರುವುದಾದ ಆದೇಶ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು. ವೇಳೆ ಬಿಾನಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಕೂತು ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದಮೇಲೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಯಾವರೀತಿ ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಗುವಾಸ್ತರು ಬರೆದುದನ್ನು ಓದತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಸದನದ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಹಣೆಬರಹ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದೇಶವಾದ ಈ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ಗುವಾಸ್ತರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದವಾಗ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಓದುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಅದರಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು

ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಲವಾರು ನೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದನುಬೇಜು ಇದ್ದಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಹೋಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವು ಯಾವುವು ಎನ್ನುವುದರ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಪಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೂಡಲೇ ಇರಾಪೆಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರವೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಭೂ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರ್ಯಾಂಡ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಭೂಮಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬಂದರೂ ಪುಭಾವವಿರುವವರದು, ಹಣವಿರುವವರದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರು ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬಹಳ ಮುಂಚೆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸಕ ಶ್ರೀಕೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಪಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ನುಮಾರು 30 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು. ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರಿಗೂ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೇ ಕಡೆ 40 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನೋಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜನ ವಿರೋಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಬದಲಿಲ್ಲ. 40 ಎಕರೆ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. He is a person who is owning Rice Mills, and several landed properties. He is a very rich man and a very known man and a very prominent person in Toddy business. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪುತಿ ವರ್ಷ ಅವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಒಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಪ್ತವಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿ ಶಕ್ತಿವಂತರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅನೇಕ ಕಡೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ 70-80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಶಕ್ತಿವಂತರ, ಜಮೀನ್ದಾರರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರಾಗಾಯ್ತು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು, ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಈ ಸದನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ 10-15 ದಿವಸ ಮುಂಚೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧನಿಕರಿದ್ದಾರೆ, ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲದ ಮೇರೆ ನಿಂತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸು ತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾನನ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ “ನಮ್ಮ ಜನಕೋಟಿ ಅಪಾರ ಸಂಕಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು” ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಪಾರ ಜನಕೋಟಿಯು ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಜನಕೋಟಿಗೆ ಏನು ಅಪಾರ ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವರಿಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನವಚೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸು ವುದಕ್ಕೆ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಏರುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಪುದುಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಗಿಳಿಪಾಠದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಂತೆ ಈ ಸಾರಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮುಖಾಂತರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದು ಶೋಚ ನಿಲಯವಾದ ವಿಚಾರ.

ಜನತೆ ಈ ದಿವಸ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ಲಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬೆರೆತಿ ಏರಿಕೆ ಗಗನವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿ ಯಲ್ಲದಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ಪುನಶ್ಚೇತನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದ ಜನರು ಅಪಾರವಾದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿ ಇಳಿಮುಖವೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ದೇಶವು ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ನೆರೆಯೊಳಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೃತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೆಲವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗು ವಂತಹ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರೀ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಜನರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕೊಡುಗೆಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಫ್ ಎ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್ ಫ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅದನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗಿಂತ ಸಹ ದಷ್ಟು ದಷ್ಟು ಆಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ನಿಯೋಗಿಗಳು ತರುಣರು ತಮಗಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನಲವು ನರ್ತನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಯುವಕರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವುಗಳು ಸಹ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಕೆಲವು ಯುವಕರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಟಿ. ಸಿ. ಎಚ್. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ

5-6 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಇದೇ ತಾರೀಖು 23-1-1975 ರಂದು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗತಿಯೇನು ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದರೂ ವಿವೇಚನೆ ಬೇಡವೇ ? ಈಗಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ 6 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪೊಳ್ಳು ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಒಂದು ಆಸೆ ತೋರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಕರೆದು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಬಿಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ 28 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನತೆಯನ್ನು ವಂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ; ಏನಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಆತ್ಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವಂಚನೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ದಿವಸದಿಂದಲಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ನಹ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಅಫೀಷಿಯರ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಷುಣ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಬೈಪರ್‌ಕೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಈ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಂದು ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಬಿಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಡಕ್ಷನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಸಾರಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪಾಂಡವಪುರದಲ್ಲಿ ನಾರ್ಕರು ಜನ ತರುಣರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ನವೀನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ರೆಪೂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಷುಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಕೆಮಿಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಪಾರಂಥ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಆಮೇಲೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ನಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರೋಣವೆಂದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ಇಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಕನುಬನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಪಾಪ ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ತಂದೆಯವರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳು, ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಕಸಬು ಬೇಡ ಎಂದು ಷುಣಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಈ ರೀತಿ ಆಶಾಭಿಂಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರು ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಾರು ಎಂದುಕೊಂಡು ಇಂದು ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಉತ್ತಾದನೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಷ್ಟಷ್ಟು ವಶಾತ್ ನಮ್ಮ 'ಓ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್' ಶಾಸಕರು ಗೆದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಮುನಿಸಿಪರ್

ಸದಸ್ಯರ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ 6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಕಚ್ಚೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೇ ಗೆದ್ದರು. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅವರ ಕಡೆಯವರೇ ಗೆದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೂರಂಜಿರುದ್ದರಿರುವವರೆಗೆ ನೀವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಿರಿ ಎಂದು ಚಿರಂಜೀವಿ ಪಟ್ಟ ಕಚ್ಚೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೊಳಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಎಲಕ್ಷನ್ ನಡೆದು ೪-೫ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 'ಓ' ಕಡೆಯವರು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರೇ ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಸ್ಟೇ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಸ್ಟೇ ವೆಕೇಟ್ ಆದಮೇಲೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಕಲಸನಾಗದಂತೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದರ್ಬಾರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ದರ್ಬಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಾಸನದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅದ್ವಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಡೆಯವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನದ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸಭೆ ಕ್ಲಸನ್ನು ತಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎನ್ವಿಮೆಂಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಂತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಅಪೀಲ್ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದ್ವಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆ ಸ್ಟೇಯನ್ನು ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರೆ.

ಅವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ. ಅವರು ಮಾಡ ಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ವ್ಯವಹಾರ ಕ್ಲೋಸ್ ಆಯಿತು. ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ? ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆವಾದ್ದರಿಂದ 40 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಮೇಯಿಸಿಕೊಂಡರಲಿ, ಅಂತೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆವು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆವು. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಡೆಯವರು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ನುಯಾಗಿ ಇವ್ವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರು ಬಂದು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಲಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೈ ಬೀಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು.

6-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಡೆ.—ನಾನು ಬಂದಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸುಮಾರು 3 ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ರೇನೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಯಿತು, ನಂತರ ಮಳೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಡ್ಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಕ ಜನ ಶಾಸಕರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಆ ನಿರ್ಭಾಗ

ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬರದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಒಡಾಡಿದರೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಈ 27 ವರ್ಷ ದೊಳಗೆ ಹೆಂಗಸರ ಒಬ್ಬ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ನೀರು ಇಲ್ಲ.

ಬಹು ನದಸ್ಯರು.—ನಿಮಗೆ ಹೆಂಗಸರು ಒಬ್ಬ ಕೊಡಲಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅವರ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡು ಒಬ್ಬ ಅವರಿಗೇ ಹೋಯಿತು. ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಒಬ್ಬನ್ನು ಪಡೆದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೊಡ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅತ್ತೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡವರು ನೀರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೇ ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇದೆಯೇ ? ನಿಮಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಯಾರು ಇಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾನೇ ಕುರಿವಿಸಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 17, 28 ರಿಗ್ ಮಿಷನ್ಸ್ ಇದ್ದರೂ ಒಂದೊಂದು ರಿಗ್ ಮಿಷನ್‌ನನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಯಾರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಜನರು ಇರುವ ಕಾಂಪ್ಲಿಕ್ಸಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮ್ಮ ಕಾಂಪ್ಲಿಕ್ಸಿಯನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಕಾಂಪ್ಲಿಕ್ಸಿಯನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ನಿಷ್ಕೂರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 27 ರಿಗ್ ಮಿಷನ್ಸ್ ಇವೆ. 1700 ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 27 ರಿಗ್ ಮಿಷನ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ಜನರು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ 27 ರಿಗ್ ಮಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 12 ರಿಗ್ ಮಿಷನ್‌ಗಳು ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾವ ತೆಂದರೆಯಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪದೇ ಪದೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ರಿಗ್ ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭಾವಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವಿವೇಕವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಂ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಎ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ಬರಲಿ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ನಿಜವಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ನಾನು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ನಿಯೋಗದ್ದರ ನಾನು ಪುನಃ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇದು ಬಡವರ ನೆನಸಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂಥವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಮನನೊಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 4-5 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ರೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಬಡ ಜನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಬೇಕು ? ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೊಡುವವರು. ಇವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವವರು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ

ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ದಿನಸಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬದಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು ? ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಗಣನು ತಿಂದು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣ ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಕಡೆ ಬದಪಾಯಿಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ಬದಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು.

ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಸರ್ಕಾರದವರು 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಪಂಚಾಯತಿಯವರು 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇನ್ನು ಉಳಿದ 5 ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 6 ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ತಂದರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಮುಖಂಡತ್ವ ಇತ್ತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಆದುವು. ಈಗ ನಾವು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನೀವೇ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಅಂದರೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಕನಿಕರ ಇಲ್ಲವೇ ? ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಚಾಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನೀವು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೊರಗತೆಯೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮುಖಂಡರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಹಣವೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 27 ಜನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಏನು ಬರಬೇಕೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಸ್ಪೀಕಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ದೇಶವನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಪತ್ತಭರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and will meet at 1 P.M. on 18th February 1975.

The House adjourned at Twelve minutes past Six of the clock to meet again at One of the clock on Tuesday, the 18th February 1975.